

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 45, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Poslanska skupina SDS

Ljubljana, 22. 11. 2019

PREDSEDNIK REPUBLIKE SLOVENIJE

gospod Borut Pahor

Erjavčeva 17

SI-1000 Ljubljana

Slovenija

**ZADEVA: VABILO ZA OSMI KROG POGANJ GLEDE VOLILNE
ZAKONODAJE**

**ZVEZA: ZADNI PREDLOG SPREMEMB VOLILNIH OKRAJEV Z DNE
18.11.2019**

Spoštovani!

Dne 19. novembra 2019 smo prejeli Vabilo Predsednika Republike Slovenije za osmi krog pogajanj glede volilne zakonodaje. Vabilu je priloženo tudi delovno gradivo »Dopolnjen predlog sprememb območij volilnih enot in volilnih okrajev« iz katerega izhaja, da gre za projekcijo spremembe volilnih okrajev z odstopanji +/-25% glede na povprečno število volivk in volivcev v volilnih okrajih. Ob preučitvi tega gradiva ugotavljamo, da Ministrstvo za javno upravo vse do danes, v nasprotju z dogovori na dosedanjih pogajanjih, ni predlagalo spremembe volilnih okrajev, ki bi bila ustavno skladna. Ustavno sodišče RS je namreč večkrat in izrecno izpostavilo, da mora biti poleg števila prebivalcev v volilnih okrajih, upoštevano tudi načelo geografske zaokroženosti ter skupne kulturne, zgodovinske, infrastrukturne in druge značilnosti teh okrajev.

Glede na dosedanje dogovore lahko ugotovimo, da minister za javno upravo g. Rudi Medved, namerno onemogoča, da bi se pogajalci in predvsem poslanci kot odločevalci, seznanili z vsemi možnostmi spremembe volilnih okrajev. Minister v danem primeru očitno ni minister državne uprave, ki bi morala poslancem nuditi vse potrebne podatke za učinkovito odločanje med različnimi opcijami, temveč takšno učinkovito odločanje politično blokira, da bi se sprejela lahko le odločitev o centralizaciji volilnih enot in ukinitvijo decentraliziranih volilnih okrajev, torej odločitev, ki jo zagovarja njegova stranka, čeprav Ustavno sodišče RS sprejem te spremembe ni naložilo zakonodajalcu.

60
LET
STAVBE

Zgoraj navedeno je razvidno iz sledečih dejstev:

1. Ustavno sodišče Republike Slovenije je v odločbi št. U-I-32/15 izpostavilo, da dopolnjuje stališče po katerem je dopustno odstopanje volilnih okrajev do 1:3, saj da je razmerje že bistveno preseгло odstopanje do 1:3 - celo do 1:3,73. Prav tako je izpostavilo, da zaradi nastanka novih občin, okraji niso več usklajeni z novimi občinami in posebej izpostavilo pomembnost spoštovanja integritete občin (opomba 25 predm. Odl. US RS). Ostale določbe volilne zakonodaje, vključno z volilnim sistemom, niso neustavne. Iz navedenega sledi, da je edina neustavnost presežek dopustnega odstopanja do 1:3, pri odpravi te neustavnosti pa je po odločbi potrebno dosledno upoštevati tudi določilo o geografski zaokroženosti volilnih okrajev, ki je v 20. členu Zakona o volitvah v državni zbor vsaj enakovreden kriterij za določitev volilnih okrajev kot število prebivalcev.
2. Minister za javno upravo je pripravil dva predloga in sicer predlog s spremembo volilnega sistema in predlog za spremembo volilnih okrajev. Pri slednjem je izhajal iz tega, da je edino možno odstopanje števila volivcev v okraju +/-15% od povprečnega števila. Povsem pa je ignoriral kriterij, da morajo biti okraji geografsko zaokroženi, kar izrecno določa zakon in Ustavno sodišče Republike Slovenije razume kot bistven kriterij določitve okrajev. To pomeni, da minister zavestno vsiljuje rešitev, ki je očitno ustavno sporna.
3. Na pogajanjih pri Predsedniku Republike Slovenije dne 20. septembra 2019 je bilo posebej dogovorjeno, da se pripravijo simulacije spremembe volilnih okrajev, ki bodo dopuščale odstopanje od +/- 25% do +/-50%, kar predstavlja s strani Ustavnega sodišča Republike Slovenije dovoljeno mejo odstopanja in sicer tako, da se upošteva tudi ustavno-pravno nujno geografsko zaokroženost volilnih okrajev.
4. Do naslednjega kroga pogajanj ta dogovor ni bil spoštovan, simulacije niso bile pripravljene, namesto tega smo vabljeni na pogajanja dobili dopis ministra z dne 4.11.2019 v katerem zatrjuje, da bi bilo dostopanje večje od +/-15% neustavno, pri čemer ni navedel na mnenja katerih ustavnih pravnikov se sklicuje. Hkrati pa je v istem dopisu izrecno priznal, da imajo na ministrstvu narejene različne simulacije, in da bi šele odstopanje +/-40% zagotovilo geografsko zaokroženost volilnih okrajev, torej, da do sedaj ustavno-pravno in izrecno zakonsko načelo geografsko zaokroženih volilnih okrajev ni bilo spoštovano.
5. Takemu stališču in predlogu ustavno nedopustnih volilnih okrajev smo v celoti nasprotovali pri ministru v dopisu z dne 4.11.2019, saj volilni okraji niso oblikovani skladno s kriteriji, ki jih ustavna praksa določa za oblikovanje volilnih okrajev. S tega vidika niso skladni z vsemi ustavnopravnimi načeli, ki izhajajo iz odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-32/15-65, saj ne odražajo geografsko zaokrožene celote, ki bi dopolnjevale tudi vse druge kriterije, kot so kultura, skupna zgodovina, dnevna gravitacija (gre za oblikovane okraje, ki jih zagotovo ljudje s tega vidika ne bi sprejeli, kar bi še dodatno negativno vplivalo na (ne)udeležbo na volitvah). Tretji odstavek 20. člena Zakona o volitvah v Državni zbor določa, da »Pri oblikovanju volilnih enot in volilnih okrajev je treba upoštevati geografsko zaokroženost ter skupne kulturne in druge značilnosti teh. Poleg tega samo zahtevali naj Ministrstvo z javno upravo, vse doslej podane pripombe zbere, se do njih konkretno opredeli in jih v največji možni meri upošteva pri pripravi končnega predloga na osnovi zgoraj navedenih dogovorov iz prejšnjega sestanka pri Predsedniku Republike Slovenije. Poleg tega smo zahtevali, da Ministrstvo za javno upravo vsako predlagano spremembo volilnega okraja utemelji tudi z vidika upoštevanja ustavno – pravnih in zakonskih kriterijev za oblikovanje volilnih okrajev (geografsko zaokroženost ter skupne kulturne, zgodovinske, infrastrukturne in

druge značilnosti kot tudi npr. dnevna gravitacija, ki bi med drugim tudi lahko vplivala na udeležbo na volitvah) ter da naj vsem poslanskim skupinam Ministrstvo za javno upravo posreduje vse doslej prejete načelne pripombe in vse konkretne pripombe v zvezi z oblikovanjem volilnih okrajev ter se do njih konkretno in argumentirano opredeli.

6. Na pogajanjih dne 5.11.2019 je bilo pri Predsedniku Republike Slovenije nedvoumno dogovorjeno, da bo minister pogajalcem predstavil še simulacijo spremembe volilnih okrajev s katero razpolaga, ki ga je omenil v dopisu z dne 4.11.2019 z odstopanjem +/-40% in, ki po njegovih zagotovilih omogoča spoštovanje geografske zaokroženosti volilnih okrajev. Prav tako je bilo dogovorjeno, da bo ministrstvo vsako spremembo volilnega okraja utemeljilo z vidika spoštovanja načela geografske zaokroženosti ter se opredelilo do vseh do sedaj danih pripomb ter jih poslalo v vednost vsem pogajalcem, skupaj z zgoraj navedeno simulacijo. Minister tega dogovora znova ni realiziral in je znova kršil dogovor, k spoštovanju katerega se je ob zaključku seje tudi sam zavezal.
7. Namesto spoštovanja zadnjega dogovora, smo pogajalci dobili delovno gradivo z odstopanji volilnih okrajev +/-25% in brez spoštovanja načela geografske zaokroženosti, brez kakršnihkoli utemeljitev, kako spremembe volilnih okrajev zadostijo načelu geografske zaokroženosti in brez seznanitve z odgovori ministrstva na že podane pripombe s strani vseh pogajalcev.

Iz navedenega sledi, da v nasprotju z jasnimi dogovori na pogajanjih pri Predsedniku Republike Slovenije, pogajalcem ni bil predstavljena niti ena različica spremembe volilnih okrajev, ki bi bila ustavno-pravno sprejemljiva z upoštevanjem obeh nujnih stvarno-pravnih in zakonskih kriterijev hkrati: 1. geografska zaokroženost volilnih okrajev in 2. dovoljeno število odstopanja prebivalcev po volilnih okrajih, kjer po mnenju Ustavnega sodišča Republike Slovenije predstavlja najvišji še sprejemljiv kriterij 1:3 (oziroma +/-50%), saj drugače ni mogoče zadostiti pogoju geografske zaokroženosti volilnih okrajev.

Glede na navedeno in glede na vse nespoštovane dogovore s strani ministra za javno upravo zahtevamo, da se do naslednjih pogajanj o spremembah volilne zakonodaje brezpogojno spoštuje vsaj doseženi dogovor na zadnjih pogajanjih in minister za javno upravo končno predloži vsaj eno ustavno skladno simulacijo volilnih okrajev za katero je v dopisu z dne 4.11.2019 zatrjeval, da z njo razpolaga, torej ob upoštevanju tolerance +/-40%. Prav tako zahtevamo, da se upošteva tudi drugi del dogovora, se pisno utemelji vse spremembe z vidika geografske zaokroženosti in opredeli do vseh pripomb in se jih prav tako vnaprej posreduje vsem poslanskim skupinam.

Do tedaj zahtevamo, da se naslednji krog pogajanj prestavi, dokler ne dobimo tega ustavno-pravno skladnega gradiva, in so tako vsaj dogovori z zadnje seje uresničeni dosledno in v celoti. Sicer to niso več nikakršna pogajanja, ampak nekaj, kar postavlja zaradi sedaj že drugega nespoštovanja sprejetih dogovorov pod vprašaj tudi avtoriteto Predsednika Republike Slovenije.

S spoštovanjem,

Danijel Krivec, vodja PS SDS

